

EVANGELI I VIDA

Som del cel

Un pagès va trobar un aligot i el va tancar al seu corral, amb tot l'aviram. L'aligot es va acomodar amb facilitat a la vida del corral. Allí no hi va trobar els perills que l'assetjaven en els seus vols. Ni enemics declarats. Ni rancorosos, que poguessin fer-li una barrabassada. La convivència amb els altres habitants del corral era correcta, respectuosa. Encara que, des del moment, en que l'amo el va deixar allí, el van mirar amb estranyesa i curiositat.

Assumpció de Maria (fragment).
Pintura del «Mestre de la vida de Maria».
Alte Pinakotek. (Munic)

La presència d'un aligot en el corral era atípic i sorprenent. Que un aligot, amb vocació innata a volar i amb unes ales dissenyades per fer facilitar vols a grans alçades, estigués tancat al corral, acceptant amb passivitat i conformisme la domesticació, que li anul·lava la seva identitat més profunda, si mes no, és sorprenent. Renunciar a ser el que hom ha de ser per por de les exigències que comporta la fidelitat a la pròpia

vocació o bé cercar una falsa seguretat en la possessió de béns materials és rebaixar la dignitat de la persona humana.

És cert que, de quan en quan, ressonava a l'interior de l'aligot la rida ancestral de les àligues: «El cel es teu». «Tu ets del cel, no de la terra. Vola!» Però ell es defensava, menjant més, com si es vulgues convèncer que quedant-se en el corral i renunciant a la pròpia personalitat era una opció de futur.

El proper dissabte celebrarem la festa de l'Assumpció de la Mare de Déu, agraint al Pare Déu la glorificació de Maria. Perquè ella és anunci i profecia del nostre futur. La Verge Maria Assumpta ens recorda que som ciutadans del cel. Aquí ens hi trobem provisionalment, de pas. Venim de Déu i, amb Crist retornem cap a Ell. Però aquest pelegrinatge té els seus perills: caure en la temptació de tenir sempre més, marginant l'essencial: l'amor a Déu i als germans.

Pensar en la meta definitiva no ens dispensa de treballar perquè el cel de l'amor i de la pau comenci ja aquí.

Francesc Xavier Ciuraneta Aymí
Bisbe emèrit de Lleida

«Amb el nom de laics s'entenen aquí tots els fidels, llevat dels membres de l'ordre sagrat o de l'estat religiós reconegut per l'Església, és a dir, els fidels que pel fet de ser incorporats a Crist pel baptisme i constituïts en poble de Déu i fets participants a la seva manera de la funció sacerdotal, profètica i reial de Crist, exerceixen, en la mesura que els pertoca, la missió de tot el poble cristià en l'Església i el món. El caràcter secular és propi i peculiar dels laics... Pertoca als laics, per pròpia vocació, buscar el Regne de Déu tractant les coses temporals i ordenant-les cap a Déu» (Concili Vaticà II, *Lumen Gentium*, n. 31).

Entrevista a Mn. Joan Miquel Martínez, lleidatà a Cali (Colòmbia)

És de mirada neta, de posat tranquil i discret. Una interioritat on nien inquietuds i sentiments En Joan Miquel Martínez és prevere d'aquesta diòcesi, però fa ja 18 anys que exerceix el seu ministeri a Cali, Colòmbia. Enguany, celebra els 25 anys de prevere, raó per la qual es troba entre nosaltres. En primer lloc, felicitats per aquestes noces de plata de prevere!

Gràcies. He vingut amb Mn. Abella, que ja ha fet els 50 anys! Hem vingut per celebrar amb els altres companys de seminari aquesta festa.

Joan Miquel, a Cali ets rector d'una parròquia.

Sí, Cali és una ciutat al voltant de 2 milions d'habitants. Sóc rector de la parròquia de Sant Pau. Pensem que hi ha, més o menys 40.000 persones. És difícil saber-ho, car no hi un cens ben definit com aquí. A més a més, hi ha una mobilitat força gran de persones, del camp a la ciutat, i a l'interior d'aquesta, entre els nombrosos barris. Sóc l'únic prevere.

Un ministeri complex.

Bé, crec que és com a tot arreu. Fonamentalment, presentar el Crist com a Bona Nova, i com a Salvador ens apropa de la Transcendència. Però val a dir que l'aspecte administratiu ens pren molt de temps. Per a moltes coses de la vida civil es demanen certificats de bateig que, a nivell social, recolzen les dades civils. Potser es té una mica més de tendència a falsificar dades de documents. Clar, això demana un temps important de despatx.

I la dimensió pastoral?

Trobo que la religiositat, molt palesa en el poble, lliga poc amb el Crist. Segur que ajuda a les persones, però no sé fins a quin punt lliga al Crist. Nosaltres hem de fer aquest lligam, tanmateix no és pas fàcil.

És tota la qüestió de la religiositat popular.

Pensem que hem de contribuir a purificar-la. I la manera més adient és, crec jo, de llegir junts l'evangeli per veure què ens diu i com, poc a poc, anem adquirint criteris. Aquests criteris són els que, en la vida quotidiana, ens ajudaran a tenir actitud de cristià, de creient. Molta gent posseeix un exemplar dels quatre evangelis, però no es llegeix.

És ja positiu que moltes persones tinguin els evangelis.

Sí, clar. Però també molts tenen a les seves respectives cases imatges religioses, altars petits, davant els quals diuen que preguen. Porten sovint creus i medalles al coll. Ara hi ha com una moda de portar el rosari de diversos colors. Bé, tot això, els dona un sentiment de protecció divina.

Mn. Joan Miquel Martínez

I això ens sembla bastant individualista.

Nosaltres tenim aquest sentiment, perquè creiem que la fe en Crist té una dimensió comunitària. Però, quan vivim en un país de molta violència, que tots nosaltres experimentem constantment, potser es pot comprendre l'actitud de la gent que necessita sentir-se protegida per Déu.

Quin ressò té, aleshores, l'evangelització?

En aquest ambient, nosaltres parlem d'un Crist bo, que dona vida. Altra cosa és que les persones acceptin els criteris evangèlics en la seva vida. No oblidem que els humans necessiten «tocar»... però la divinitat no es pot tocar o manipular. Recordo quelcom que ens van contar: en una de les visites dels bisbes colombians al Vaticà, després de fer una descripció de la realitat religiosa al papa, aquest la va resumir així: «és un poble molt religiós, però poc creient».

Es podria dir el mateix d'altres pobles.

És el gran repte del cristianisme. Malgrat tot, hi ha coses i esdeveniments que són portadors de signes. No sé, penso ara en una cosa que he iniciat a la parròquia: Una volta a l'any, al voltant de Tots Sants, vaig proposar de celebrar una Eucaristia per a totes les víctimes d'assassinats i desapareguts dels nostres barris parroquials. L'església estava plena de gom a gom. Doncs bé, aquí, crec jo, vam tocar una fibra viva de la gent, que l'Església ha de portar com una ferida molt forta en el poble. Penseu que hi havia més o menys 300 víctimes d'assassinats (!) i 50 desapareguts.

En aquesta Eucaristia, la núvia d'una de les víctimes va donar un testimoni valent, que reproduïm a la pàgina 4.

DIUMENGE XIX DURANT L'ANY

▶ Lectura del primer llibre dels Reis (1Re 19,4-8)

En aquell temps, Elies caminà durant un dia pel desert, s'assegué a l'ombra d'una ginestera i demanà la mort, preguntant així: «Ja n'hi ha prou, Senyor. Preneu-me la vida; no he de ser més afortunat que els meus pares». Després s'ajagué sota aquella ginestera i s'adormí. Mentre dormia, un àngel el tocà i li digué: «Aixeca't i menja». Llavors veié al seu capçal un pa cuit sobre pedres i un càntir d'aigua. Menjà i begué, i s'adormí altra vegada. L'àngel del Senyor el tornà a tocar i li digué: «Aixeca't i menja, que tens molt de camí a fer». Ell s'aixecà, menjà i begué, i amb la força d'aquell aliment caminà quaranta dies i quaranta nits, fins que arribà a l'Horeb, la muntanya de Déu.

▶ Salm responsorial (33)

R. *Tasteu i veureu que n'és de bo el Senyor.*

Beneiré el Senyor en tot moment, / tindrè sempre als llavis la seva lloança. / La meva ànima es gloria en el Senyor; / se n'alegraran els humils quan ho sentin. R.

Tots amb mi glorifiquem el Senyor, / exaltem plegats el seu nom. / He demanat al Senyor que em guiés; / Ell m'ha escoltat, res no m'espanta. R.

Alceu vers Ell la mirada. Us omplirà de llum; / i no haureu d'abaixar els ulls avergonyits. / Quan els pobres invoquen el Senyor, / els escolta i els salva del perill. R.

Acampa l'àngel del Senyor / entorn dels seus fidels, per protegir-los. / Tasteu i veureu que n'és de bo el Senyor; / feliç l'home que s'hi refugia. R.

La recollida del manà. Pintura de Lazarini. Museu de l'Acadèmia (Venècia)

▶ Lectura de la carta de sant Pau als cristians d'Efes (Ef 4,30-5,2)

Germans, no entristiu l'Esperit Sant amb què Déu us ha marcat per reconèixer-vos el dia de la redempció final. Lluny de vosaltres tot malhumor, mal geni, crits, injúries i qualsevol mena de dolenteria. Sigueu bondadosos i compassius els uns amb els altres, i perdoneu-vos tal com Déu us ha perdonat en Crist.

Sou fills estimats de Déu: imiteu el vostre Pare. Viviu estimant, com el Crist ens estimà; ell s'entregà per nosaltres, oferint-se a Déu com a víctima d'olor agradable.

▶ Lectura de l'evangeli segons sant Joan (Jn 6,41-51)

En aquell temps, els jueus murmuraven de Jesús perquè havia dit que era el pa baixat del cel, i es preguntaven: «Aquest, ¿no és Jesús, el fill de Josep? Nosaltres coneixem el seu pare i la seva mare, ¿i ara diu que ha baixat del cel?» Jesús els digué: «No murmureu entre vosaltres. Ningú no pot venir a mi si no l'atreu el Pare que m'ha enviat. I els qui vénen a mi, jo els ressuscitaré el darrer dia. Diu el llibre dels Profetes que tots seran instruïts per Déu. Tots els qui han sentit l'ensenyament del Pare i l'han après vénen a mi. No vull dir que algú hagi vist mai el Pare: només l'ha vist el que ve de Déu; aquest sí que ha vist el Pare. Us ho dic amb tota veritat: els qui creuen tenen vida eterna. Jo sóc el pa que dóna la vida. Els vostres pares, tot i haver menjat el manà en el desert, moriren, però el pa de què jo parlo és aquell que baixa del cel perquè no mori ningú dels qui en mengen. Jo sóc el pa viu, baixat del cel. Qui menja aquest pa, viurà per sempre. Més encara: El pa que jo donaré és la meva carn: perquè doni vida al món.»

▶ Lectura del primer libro de los Reyes (1Re 19,4-8)

En aquellos días, Elías continuó por el desierto una jornada de camino, y, al final, se sentó bajo una retama y se deseó la muerte: «¡Basta, Señor! ¡Quítame la vida, que yo no valgo más que mis padres!» Se echó bajo la retama y se durmió. De pronto un ángel lo tocó y le dijo: «¡Levántate, come!» Miró Elías, y vio a su cabecera un pan cocido sobre piedras y un jarro de agua. Comió, bebió y se volvió a echar. Pero el ángel del Señor lo volvió a tocar y le dijo: «¡Levántate, come!, que el camino es superior a tus fuerzas.» Elías se levantó, comió y bebió, y, con la fuerza de aquel alimento, caminó cuarenta días y cuarenta noches hasta el Horeb, el monte de Dios.

▶ Salmo responsorial (33)

R. *Gustad y ved qué bueno es el Señor.*

Bendigo al Señor en todo momento, / su alabanza está siempre en mi boca; / mi alma se gloria en el Señor: / que los humildes lo escuchen y se alegren. R.

Proclamad conmigo la grandeza del Señor, / ensalcemos juntos su nombre. / Yo consulté al Señor, y me respondió, / me libró de todas mis ansias. R.

Contempladlo, y quedaréis radiantes, / vuestro rostro no se avergonzará. / Si el afligido invoca al Señor, él lo escucha / y lo salva de sus angustias. R.

El ángel del Señor acampa / en torno a sus fieles y los protege. / Gustad y ved qué bueno es el Señor, / dichoso el que se acoge a Él. R.

▶ Lectura de la carta del apóstol san Pablo a los efesios (Ef 4,30-5,2)

Hermanos: No pongáis triste al Espíritu Santo de Dios con que él os ha marcado para el día de la liberación final. Desterrad de vosotros la amargura, la ira, los enfados e insultos y toda la maldad.

Sed buenos, comprensivos, perdonándoos unos a otros como Dios os perdonó en Cristo. Sed imitadores de Dios, como hijos queridos, y vivid en el amor como Cristo os amó y se entregó por nosotros a Dios como oblación y víctima de suave olor.

▶ Lectura del santo evangelio según san Juan (Jn 6,41-51)

En aquel tiempo, los judíos criticaban a Jesús porque había dicho: «Yo soy el pan bajado del cielo», y decían: «¿No es éste Jesús, el hijo de José? ¿No conocemos a su padre y a su madre? ¿Cómo dice ahora que ha bajado del cielo?» Jesús tomó la palabra y les dijo: «No critiquéis. Nadie puede venir a mí, si no lo atrae el Padre que me ha enviado. Y yo lo resucitaré el último día. Está escrito en los profetas: “Serán todos discípulos de Dios.” Todo el que escucha lo que dice el Padre y aprende viene a mí.

No es que nadie haya visto al Padre, a no ser el que procede de Dios: ése ha visto al Padre. Os lo aseguro: el que cree tiene vida eterna. Yo soy el pan de la vida. Vuestros padres comieron en el desierto el maná y murieron: éste es el pan que baja del cielo, para que el hombre coma de él y no muera. Yo soy el pan vivo que ha bajado del cielo; el que coma de este pan vivirá para siempre. Y el pan que yo daré es mi carne para la vida del mundo.»

COMENTARI

L'energia espiritual

A la vida diària ens fatiguem perquè hem de fer front a petites i grans dificultats. De vegades la fatiga és física, però en altres moments la fatiga té un origen mental, emocional o social. Aquestes fatigues es poden superar tenint cura de l'alimentació, el descans i l'establiment d'unes relacions gratificants.

Tanmateix, oblidem un altre tipus de fatiga que afecta les persones: la fatiga espiritual. Aquesta fatiga no es produeix al marge del cansament general, sinó que emergeix com la seva causa més profunda. Es tracta d'aquelles situacions en les quals entra

en crisi l'energia vital existencial. Hi ha gent que ho confon amb la crisi psicològica, però si ho observem amb més calma, ens adonem que té unes característiques pròpies, com en el cas d'Elies de la primera lectura d'avui.

La fatiga espiritual demana potenciar l'energia espiritual. Aquesta energia s'activa de diverses maneres. Les lectures d'avui subratllen la importància d'aquests quatre elements: el realisme, la consciència de la pobresa, el saber perdonar com Déu perdona i la força reparadora de la bondat.

El realisme ens fa tocar de peus a terra i eludeix la trampa de l'evasió. La consciència de la pobresa —com Elies— obre la pròpia vida a l'acció de Déu. El perdó elimina una de les nafres espirituals més autodestructives que hi ha dins nostre, com és el ressentiment. La bondat oxigena l'ànima i l'esperit.

El Crist, *pa baixat del cel*, és la resposta de Déu a la fatiga espiritual de la humanitat. Ens reforça per dins, ens dóna el sentit de la vida, ens porta a lluitar per la justícia i ens obre a estimar.

Ramon Prat i Pons

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA

■ **Dilluns** (litúrgia hores: 3a setm.): 2Co 9,6-10 / Sl 111 / Jn 12,24-26 □ **dimarts**: Dt 31, 1-8 / Dt 32,3-12 / Mt 18,1-5. 10.12-14 ■ **dimecres**: Dt 34,1-12 / Sl 65 / Mt 18,15-20 ■ **dijous**: Js 3,7-10a.11.13-17 / Sl 113A / Mt 18,21-19,1 ■ **divendres**: Js 24,1-13 / Sl 135 / Mt 19,3-12 □ **dissabte**: Ap 11,19a; 12,1-6a.10ab / Sl 44 / 1Co 15, 20-26 / Lc 1,39-56 ■ **diumenge** vinent, XX durant l'any (lit. hores: 4a setm.): Pr 9,1-6 / Sl 33 / Ef 5,15-20 / Jn 6,51-58.

LA TRANSMISSIÓ DE LA FE AVUI

El procés d'exculturació

Hem analitzat una sèrie de factors que, positivament o negativament, segons els casos, incideixen en les transmissions que, en la nostra societat, haurien de dur a terme les estructures d'acollida. És evident que també repercuteixen amb força en la transmissió de la fe, que no és aliena a les peripècies històriques dels creients.

Un d'aquests factors és el que ha estat anomenat una *exculturació* de la nostra cultura. Aquest neologisme designa la lenta desaparició de la matriu cultural que, formada amb el concurs del cristianisme occidental, ha col·laborat decisivament a la configuració de les manifestacions més rellevants de la cultura occidental de tots els temps.

Molt sovint la influència directa del cristianisme sobre aquestes manifestacions ha estat *invisible*, però, en qualsevol cas, era indiscutible la seva empremta. Encara que en molts casos no fos nodrida directament per la fe cristiana, la nostra cultura era apta, com a pressupòsit, no tan sols per poder articular l'ac-

te de fe dels creients, sinó també per configurar i activar nombroses propostes polítiques, socials i culturals que tendien a un millorament qualitatiu de les condicions de vida dels europeus.

És prou evident que el procés d'exculturació és un indicador molt precís de la ruptura no solament de la tradició cristiana, sinó també de la tradició cultural que el cristianisme europeu va ajudar a configurar.

En el moment actual, el cristianisme està convertint-se en la religió d'una minoria marginal d'homes i dones més aviat d'edat avançada, la qual cosa l'empeny a retirar-se, d'una manera que té alguns paral·lismes amb el que s'esdevingué en el segle XIX amb l'anomenada *subcultura catòlica* (Kaufmann), tot renunciant a dialogar amb lleialtat i desimboltura sobre els grans reptes i interrogants que té plantejats la nostra societat.

P. Lluís Duch, monjo de Montserrat

(*La crisi de la transmissió de la fe,*

Ed. Cruïlla-Fundació Joan Maragall, Barcelona 2007)

PSICOLOGIA DE LA FAMILIA

Nacer con vínculos

«**E**l padre y el hijo son dos. La madre y el hijo son uno», dice una sentencia de Lao Tse, escritor chino.

No hace muchos años, se creía que el feto dentro del útero

no se enteraba de nada. Pero hoy sabemos que el feto tiene su propia psicología y se han puesto las bases de lo que se llama la psicología prenatal. Seguro que en el claustro materno pasan cosas importantes que aún no conocemos con exactitud.

Con esto quiero decir que son extraordinariamente importantes las relaciones de pareja durante el período del embarazo. Una buena armonía entre los futuros padres es la garantía del equilibrio emocional del hijo. Por el contrario, las continuas discusiones, broncas, enfados, maltratos o abandonos de la mujer embarazada son, de una u otra forma, captados por el niño intrauterino y lo predisponen a futuros trastornos emocionales.

Si hay algo sólidamente establecido en este mundo de relación entre personas es, sin duda, el vínculo de unión entre una madre y su hijo recién nacido. El apego que la madre experimenta hacia su retoño es fundamental para la supervivencia y el desarrollo del niño. Un autor dejó esta sentencia: «El lactante no existe... sin su madre». Y esta entrega total de la madre a su bebé es algo innato, ancestral, en la especie humana y en la mayoría de seres vivientes.

Hay que dar tiempo al tiempo para que los enigmáticos mecanismos de interacción entre madre e hijo se pongan en marcha. El bebé necesita de los padres para su supervivencia física y emocional. Es un ser totalmente indefenso que, sin la intervención de los adultos, irremediabilmente moriría. No olviden que el recién nacido humano es el animalito más indefenso que hay sobre la Tierra.

Dr. Paulino Castells

(*Psicología de la familia,*
Ed. Ceac, Barcelona 2008)

Viajar

—«¿Con un viaje tan largo y con tanta variación de países no sacudiste la tristeza y las sombras de tu alma? Es el alma que debes cambiar... no el clima. Tus vicios irán en pos de ti dondequiera que vayas. Lo que importa no es el sitio adonde vas, sino quién eres tú que vas» —escribía Lucio Anneo Séneca— estadista y moralista, preceptor de emperadores, director de conciencias, pastor de pueblos, envuelto en su propia virtud —y añadía: «Sócrates dijo: “¿Por qué te maravillas que los viajes nada aprovechen, si te llevas siempre a ti mismo? Te agobia la misma causa que motivó la huida”. Antes de que depongas el peso de tu alma... no te contentará lugar alguno».

—San Francisco de Sales, afirmaba: «No es el lugar lo que puede calmar a alguien intranquilo... sino la pacificación interior.»

—Dag Hammarskjöld, economista sueco, secretario general de las Naciones Unidas, hombre creyente, a quien denominaban *el místico del frac*, afirmaba: «El viaje más largo y fructífero es el viaje hacia el interior de cada uno de nosotros y el que te aproxima al otro.»

—San Ezequiel Moreno solía recomendar: «En ningún sitio está uno mejor que donde quiere el Señor que estemos.»

J. M. Alimbau

SANTORAL

9. ✦ **Diumenge XIX durant l'any.**

Sant Domicià, bisbe; sant Romà, mr. (s. III); sant Esteve, bisbe i mr.; santa Teresa-Beneta de la Creu (Edith Stein), mr. carmelitana, copatrona d'Europa.

10. Dilluns. Sant Llorenç, diaca hispànic i mr. a Roma (s. III); sant Deodat o Adeodat, proletari; santa Astèria, vg. i mr.

11. Dimarts. Santa Clara (Assís 1193-1253), vg., fund. Clarisses (OSC, 1212), patrona de la televisió; sant Tiburci, mr.; santa Susanna, vg. i mr.

12. Dimecres. Sant Herculà, bisbe; santa Hilària, mr., mare de santa Afra; beat Innocenci XI, papa (1676-

1689); beat Joan de Rieti, rel. agustinià.

13. Dijous. Sant Poncià, papa (230-235), exiliat a Sardenya amb sant Hipòlit, prev., considerats mrs. Màrtirs claretians de Barbastro (1936); sant Cassià, mestre mr. a Imola (s. III); santa Concòrdia, mr.; santa Aurora, vg. i mr.; santa Centola, vg. i mr.

14. Divendres. Sant Maximilià-Maria Kolbe (1894-1941), prev. franciscà conventual i mr. a Auschwitz; sant Eusebi, prev. romà (s. IV); santa Anastàsia, rel. viuda.

15. ✦ Dissabte. Assumpció de la Mare de Déu (inicialment i a Orient: la Dormició). Sant Tarsici, acòlit mr.

ENTREVISTA

▶ MERITXELL RIFÀ

25 anys educant amb *amorevolezza*

La Federació de Centres Juvenils Don Bosco de Catalunya enguany celebra el 25è aniversari. Va néixer l'any 1984 de la mà dels Salesians i de les Filles de Maria Auxiliadora. El propassat 16 de maig es va celebrar la festa commemorativa a l'escola salesiana d'Horta, amb prop de 400 infants i 100 monitors. L'any 2008, un total de 3.748 infants i joves —amb edats compreses entre els 4 i els 23 anys— es van beneficiar de les seves activitats d'educació en el lleure, organitzades pels 17 centres federats a tot Catalunya, que compten amb la tasca desinteressada de 361 voluntaris, a més d'un centenar de professionals. La Meritxell Rifà és la presidenta de la Federació.

Què suposa aquest aniversari per a la Federació?

Que la Federació celebri 25 anys és una manera de dir-nos que durant aquest temps hi ha hagut gent disposada a donar-se als infants i joves en el temps de lleure, i és una manera d'animar-nos a continuar fent la nostra feina. Quan un projecte no és vàlid dura un temps, però no 25 anys; per tant, vol dir que el projecte continua essent vàlid per molt que passi el temps, perquè ha sabut adaptar-se a les noves necessitats.

Com s'educa avui en el lleure els nostres infants i joves?

Primer de tot, creient en ells, fent-los protagonistes de la seva vida i acompanyant-los en el seu procés de maduració i de creixement personal. Després, oferint el millor que els educadors portem a dins i esforçant-nos cada dia per fer-ho una mica millor. En tercer lloc, adaptant-nos als canvis d'una població cada vegada més diversa.

Quina és la proposta salesiana, en aquest camp?

Crec que la proposta és clara: educar persones amb valors cristians, crítiques amb la societat i amb tot allò que les envolta. Tot això fet amb una paraula màgica i salesiana: *amorevolezza* (amb amor i alegria). Posem l'accent en la intervenció i en la tasca educativa, fent que en els nostres ambients, tots i cadascú se sentin com a casa.

Òscar Bardají i Martín

NOTÍCIES DE LA DIÒCESI

Testimonio

Este espléndido testimonio de la novia de un médico torturado i aniquilado fue dado durante la Eucaristía por las víctimas del terrorismo celebrada en la parroquia cuyo párroco es el leridano Joan Miquel Martínez, en Cali, Colombia. (ver página 1 de este Full Dominical).

Hermanos, aunque no vivo en esta comunidad, me siento unida a ustedes por el mismo sentir, ustedes y yo hemos sido atravesados por el mismo dolor de la violencia. Hoy, con el ánimo de que nuestro sufrimiento contribuya a la ansiada paz, pongo ante ustedes el testimonio de una muerte.

Esteban, un hombre que entonces tenía 33 años, médico de profesión y que había hecho una clara opción por el servicio desinteresado, desenvolvía su vida entre el hospital San Vicente de Medellín y dos grupos que sirven y favorecen a los pobres, uno conocido como «Justicia y Paz» y el otro «Grupo Manos» de la universidad de Antioquia; además de todo esto, era mi novio y mi mejor amigo.

Un día de octubre de 1993, muy contento me comentó que iba a ir en diciembre a Urabá a realizar con otros compañeros una brigada de salud para los campesinos e indígenas de esa zona; yo conociendo el riesgo del sector le pedí que no fuera, pero él me respondió que debía servir a quienes lo necesitaban porque al que no necesitaba no era necesario servir.

Al mes y medio Esteban partió para Urabá con un campamento cargado de ayudas y de esperanzas. Antes del 24 de diciembre de ese año me llamó y me contó la cantidad de trabajo que tenía pues mucha era la necesidad de esa gente y él estaba convencido que lo que hacía era poco, pero que en algo ayu-

daba. Aquella fue la última vez que lo escuché; aún su voz cargada de ilusión y amor flota en el aire para mí.

Él debía regresar antes del 31 de diciembre, pero esa fecha llegó y con ella el frío y el silencio sordo de desconocer por qué no regresaba; llegó año nuevo y nadie sabía algo de él, desconocíamos en dónde o en qué situación se encontraban Esteban y su campamento. Con esta situación vino la agonía de esperar alguna palabra, algún movimiento, algo que nos ayudara a cultivar la esperanza. Los días pasaron y con ellos la esperanza se marchitó lentamente.

A los días, el ejército descubrió que Esteban y el campamento estaban secuestrados. Comenzó la búsqueda, mi fe y la de su familia velaban día y noche. Mis ojos no veían más que el espacio azul tornado de gris que nos separaba y mis manos frías ansiaban abrazarlo, quería remontarme por el viento y volar hasta donde la violencia lo tenía oculto, quería que la libertad no fuera simple utopía, quería que la paz fuera real, pero no fue así.

Una mañana la policía llegó por mí, pues su madre anciana no podía ir al sitio en que él parecía estar.

Me armé de valor y un par de botas y me interné con la ilusión a cuestas en el monte de Urabá en donde la policía había encontrado una fosa común y quería descartar que fueran los secuestrados que buscaban. En cada paso yo parecía flotar en un suelo sin razón, ya no sabía como orar; si pedir a Dios fueran los que muertos íbamos a encontrar y terminar así con nuestra angustiada búsqueda o si mejor era rogar para que siguieran vivos aunque secuestrados.

Después de muchos pasos llegamos al sitio lleno de árboles, lodo y soledad. Allí unos cuerpos medio enterrados yacían. Me acerqué y mi corazón que latía ya sin fuerza me gritó que era él, su cuerpo ya estaba deteriorándose pero a pesar de esto lo reconocí, sus pies y manos atadas nos indicaban a todos que había sido torturado. Mis ojos no podían cerrarse ante tanto dolor y mis lágrimas no se atrevieron a salir. Por mi mente creí pasaron sus últimos recuerdos y pensamientos, en mis oídos creí escuchar su última voz con mi nombre, mi cuerpo sintió el dolor quemante de los golpes, heridas y hasta quemaduras que le habían prodigado, mi corazón sintió su último latido y pensé que no podría más.

El bisbe Joan Piris, acompanyat per Mn. Josep Antoni Jové i els missioners lleidatans Ramon Abella, Sebastià Aldomà, Joan Miquel Martínez i Manuel Coll, durant la seva visita a Cali (Colòmbia)

A partir de este momento el perdón se convirtió en mi siguiente ruta y sólo hoy cuando segura estoy de que su alma voló hasta Dios como paloma limpia y transparente, puedo alabar a Dios por el don de la vida que aún poseo y desde lo más profundo de mi clamar a Dios por los violentos, los que a ustedes y a mí nos desgarraron el corazón e invitarlos a respirar perdón y paz.

Nomenament

El dia 6 de juliol 2009 el bisbe diocesà Joan Piris Frígola ha nomenat Mn. Joan Ramon Ezquerra Pociello:

- Rector de la parròquia de l'Exaltació de la Santa Creu de Torrefarera, ajudant també l'actual rector d'Alpicat, encomanant-li també compartir amb ell l'atenció necessària a les persones dels mossens grans i malalts.
- Director del Departament de Patrimoni immobiliari de la diòcesis,
- Director del Secretariat diocesà de peregrinatges i santuaris, i
- Coordinador de les Comissions diocesanes procanonització.

Cloenda de curs dels diaques de Lleida

El passat dissabte, 4 de juliol, ens reunírem a l'Acadèmia Mariana els cinc diaques permanents i l'aspirant a diaca, de la diòcesi de Lleida amb el responsable del secretariat pel diaconat Mn. Joan Jové i amb l'anterior responsable Mn. Jaume Montaña.

La trobada es va iniciar a les 11 hores amb una pregària i tot seguit Mn. Jaume Montaña, com a tema de formació, ens va comentar el número 29 de la Constitució dogmàtica sobre l'Església «Lumen gentium», subratllant la necessitat d'aprofundir, a partir de la realitat eclesial i de la nostra experiència personal, quins i com són els diaques que necessita avui l'Església de Lleida, sense tenir por a obrir nous camins.

Després de dialogar entre tots sobre el tema impartit, tractarem algunes qüestions de calendari i, a les 13 hores, juntament amb les esposes dels diaques casats, celebrarem l'Eucaristia, que s'oferí en sufragi dels germans diaques de la Diòcesi difunts.

A continuació dinarem tots junts en cordialitat i germanor. Amb una foto de família i un comiat efusiu, ens desitjarem un bon estiu fins a la propera trobada.

Mn. Mateu Hidalgo